

Podivuhodné uzdravení malé Marie Sedlákové z Jedovnic léta Páně 1912

V roce 2011, při přípravě výstavy k 760. výročí první písemné zmínky o Jedovnicích mne upozornil kronikář pan Jiří Roudný na zajímavou událost, zaznamenanou před (tehdy) 95 lety v kronice, kterou psal místní nadučitel Vincenc Tomášek. Text sice byl k vidění a přečtení na zmíněné výstavě, ale tu navštívila jen část občanů – a z nich se jen nemnozí zdržovali čtením relativně dlouhého textu. Protože nám v tomto čísle zpravodaje vybyla jedna volná stránka, bude snad přínosné ji využít ke zveřejnění této dnes již zapomenuté události. Text, který přinášíme jen s nejnútnějšími úpravami, je uveden na konci kroniky, na stranách 221–224. Jde o jediný zápis v kapitole označené *H - Zvláště pamětihodné události*.

Stojí za povšimnutí, jak střízlivě je událost podána – dnes by ji patrně i periodika, označující sebe sama za seriózní, přinášela s chytlavými titulky a spekulovala o zázraku.

Z kroniky nadučitele Vincence Tomáška:

Ze všech událostí, jichž přímým svědkem jsem byl, nejpamátelnější jest nevysvětlitelné, téměř okamžité a bez použití jakýchkoliv léků nastalé uzdravení mé žačky Marie Sedlákové, dcery Antonína Sedláka, rolníka č. 54 v Jedovnicích. Narodila se dne 2. března 1903 a začala chodit do školy 16/9 1909; ve šk. r. 1910/11 byla mou žačkou ve II. tř. Byla jedním z oněch mála dětí, které svou pilností, pozorností, srdečnou upřímností a mírnou a tichou povahou dovedou učitele zpříjemnit hodiny ve škole strávené. Není tedy divu, že po celý školní rok nebyl jsem ani jednou nucen ji napomenouti a že na konci roku nerad jsem se s ní loučil.

Po prázdninách postoupila s velmi dobrým prospěchem do III. tř., ve které vyučoval ve šk. roce 1911/12 učitel Jaroslav Walter (padl na ruském bojišti v říjnu 1914). A od toho zvěděl jsem, že děvče to nebezpečně onemocnělo, což mě nemálo zarmoutilo. Nemoc – jak se později ukázalo tuberkulósa míchy – horšila se stále, a od 1. prosince 1911 až do konce šk. r. 1911/12 nebylo dítě ani jednou ve škole. Na jaře r. 1912, kdy její spolužačky byly u sv. zpovědi, přinesla ji její matka také do chrámu Páně, a tu uviděl jsem ubohé to dítě, jak bezvládně spočívalo v náruči ustarané své matky; nemohlo se tehdy již na nohy postavit. Následkem toho nezapsal jsem ji na počátku šk. r. 1912/13 do třídní knihy III. tř. a poznačil jsem ve školní matrice, že dítě je zmrzačeno a neschopno chodit do školy (viz třídní kniha III. tř. šk. r. 1912/13 č. 24 děvčat a školní matrika šk. r. 1912/13 č. 76). Rodiče ovšem hned na počátku nemoci hledali pomoci lékařské, leč marně.

Počátkem října 1912 navštívila mne za jakousi úřední záležitostí matka dítěte toho, Aloisie Sedláková, a ta mi na mou otázku, jak že se daří nemocné její dcerušce, s pláčem vypravovala, že tato nemohouc se postavit, chvilkami o berličkách se vláčí, nejvíce však po zemi se plazí, a že lékař ji ošetřující, pan Fr. Polčák, prohlásil veškeré léčení za bezúčelné, a že jí chtěje rodičům zbytečných výloh uspořiti také žádných léků více nedává. Bude prý se – tak že pravil – ještě asi 2 roky trápati, než zemře.

Těšil jsem zarmoucenou matku dle možnosti, nabádal jsem ji k důvěře v Boha, potom pak puzen jsa jakýmsi vnitřním hlasem, nabídnul jsem jí něco vody, již mi předtím zaslal syn můj Karel z Lurd, kdež byl jako varhaník a účastník poutnické výpravy.

Radil jsem matce, aby s důvěrou otázala se o pomoc k Marii Panně a aby dítěti vodou tou potřela páteř.

Matka oživena nadějí pospíchala domů a v pátek před posvícením užila skutečně vody, leč účinek se nedostavil. Nezdarem tím nedala se však odstrašiti a použila vody opětně hned následujícího dne, načež odešla za manželem svým na pole; doma zůstala nemocná se svou starší sestrou Aloisií. Za chvíli po odchodu matčině pravila náhle nemocná své sestře, že se jí zdá, jakoby mohla choditi, postavila se pomaloučku, udělala nesměle několik krůčků, pak ale vidouce, že to jde, dala se i se sestrou do radostného jásání a běhání po světnici volajíc: „To máme hody!“

Kdo vypíše radost rodičů, když jim vracejícím se z pole, vyběhla naproti starší sestra Aloisie s radostnou zprávou, že Mařenka již je zdráva a že si celý den spolu hrály na schovávanou!

V úterý o posvícení přišla uzdravená dívenka také ke mně pochlubit se svým uzdravením, dne 18. listopadu 1912 přišla opět po 11½ měsíční přestávce poprvé do školy, byla ve třídní knize III. tř., kterou jsem já vyučoval, dodatečně pod č. 24 zapsána, chodí po dnešní den pravidelně do školy a jest nyní žačkou V. tř. II. odd.

Toto cítil jsem se vázána svým svědomím napsati.

Dne 1. srpna 1916,

Vinc. Tomášek, nadučitel

Dovětek ze srpna 2015

V Jedovnicích na čp. 54 stále žijí příbuzní této podivuhodně uzdravené dívky. Konkrétně její neteř paní Anna Kohoutková (*1951), jejíž otec František Sedlák (*1905) byl mladším bratrem zmiňované Mařenky, pocházel z celkem osmi dětí. Podle slov paní Kohoutkové v rodině povědomí o této události sice zůstalo, ale čas setřel konkrétnější detaily – takže o to větší díky patří nadučiteli Vincenci Tomáškoví, že se „vázána svým svědomím“ rozhodl příběh zaznamenat.

Od paní Kohoutkové jsem se rovněž dozvěděl, že ona Mařenka nakonec zemřela mladá. Zapátral jsem proto v matrice zemřelých té doby...

Zápis č. 31 na str. 245 knihy zemřelých sděluje, že dne 28. července ve věku 16 let zemřela a dne 30. července byla pohřbena Marie Sedláková z čp. 54, svobodná dcera Antonína Sedláka, rolníka v Jedovnicích, katolička, narozená 2.3.1903 v Jedovnicích. Svátostí ji zaopatřil Antonín Starý, kooperátor (tj. kaplan), pohřbíval Rudolf Kalina, místní farář. Jako příčina smrti je uvedena „hlavnička“.

Hlavníčka je starší název pro břišní tyfus, i dnes závažné onemocnění, léčitelné antibiotiky – ta ovšem v roce 1919 ještě nebyla lékařům k dispozici.

A ještě jedna věc stojí za povšimnutí – v Domácím protokolu jedovnické farnosti, vedeném jedovnickým farářem, není o onom uzdravení z roku 1912 ani zmínka. Nutno dodat, že farářovy zápisky byly velmi strohé. K rokům 1911-1912 zaznamenal pouze: „*Roku 1911 stala se velmi citelnou drahota všech potravin zvláště masa. Drahota tato roku 1912, ježto to byl rok tuze mokrý, ještě více stoupla. Tohoto roku nebylo skoro žádného léta, zima začala velmi brzy. Začátkem listopadu zamrzlo a napadl sníh. Zůstaly v poli mnohým řepa a brambory a na lukách otavy. Dne 24. listopadu 1912 slavili manželé Jan a Emilie Havranovi zlatou svatbu. Případnou promluvu měl farář Rudolf Kalina.*“

Josef Plch

Dnešní podoba domu čp. 54 v Legionářské ulici.